

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Jn hoc opere haec cōtinentur || Noua translatio primi libri
geographiae C#[I].Ptolomaei: ... || Ioanne Venero
Nurenberge. interprete. || In eundem primum librum ...
argumēta ... || & annotationes ...**

Ptolemaeus, Claudius

Nürnberg, 1514

Beiträger

[urn:nbn:de:bsz:31-248672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-248672)

meridiana primi loci. hunc autem angulum determinat arcus horis; ōtis ab altera notarum a. & c. prout positio secundi loci exposcit numerandus: qui iccirco arcus positionis nuncupat: sicut & arcus cœlestis circuli ad duo pūcta verticalis definēs: arcus itineris rite agnominari potest. Pone itaq; pedem quadrantis ad finem arcus positionis: quo illic firmato: traduc meridianū mobilem ad finem arcus itineris. Tunc enim arcus quidem meridiani mobilis inter æquinoctialē & quadrantem conclusus: latitudinem secundi loci patefaciet. Arcus autē æquinoctialis circuli inter eundē meridianum mobilem: & meridianū fixum dephensus longitudinem exhibebit quæsitam. Quod vt liquidius constet: accipe meridianum primi loci a e c t. in quo punctus verticalis e. sitq; positio secundi loci occidentalis & septentrionalis. In medietate igitur occidentali armille horis;ōtalis: sit arcus a g. positionis: ad cuius finem g. pone pedem quadrantis. Ita vt situs quadrantis arcu e g. representet arcus itineris qui sit e i. Ita vt i. intelligat punctus verticalis secundi loci super quē posito meridiano mobili s h t. arcus quidem h i. latitudinem: h q. autem longitudinē secundi loci depromet. Nam dimidum æquinoctialem v q x. exprimere volumus. Iam satis fecisse venerationi tuæ videor quā paucis: quāuis etiam illis ingenium tuum perspicax non egerit. Veruntamē ne tardiusculus ad iussa tua viderer: ac obseruatiā: Immo verius tuæ erga me beniuolentiæ contēptor: aut neglector dici possem. hoc breue monumentū litteris mandare decreui: & eo libentius quo rē tibi gratā futuram arbitretus sum. Si autem quod haud suspicor cæteros huius organij vsus per te ipsum resperire non confidas: sed ex me sū: noperere cupias: non pigebit ampliori membranæ calamum appellere: Vale.

Finis.

Ioann. Stabius Au. Ioanni Verno Nurenbengeñ, foelicitatem,

Gratus: Arabs: Atlas: Phœnix: Aegyptius: Indus:
 Chalda: usq; sagax: Latii dominator & orbis
 Quid numeris: quid mensura potuere: quid arte
 Dum terræ tractus: & aquas Neptunia regna
 Cum populis mensi: stadiis & passibus vsi.
 Hoc totum in præsens gessisti rite volumen
 Vernere: Aeolios flatus: liquidasq; per vndas
 Quas nauis sequitur stellas: describere doctus.
 Iupiter & Tellus quæ condita foedera seruāt
 Monstrasti facilis. tibi nam cœlestia pandunt
 Hæc segmenta poli. propriis quæ tu vnguibus ipsis
 Clarius agnoscis. Sophiæq; nouemq; sororum
 Cultor: & illarum: numerus quas pallados ornat
 Perge modo foelix: perge & foelicior inde.
 Sidera clara refer (quibus est nil pulchrius omni
 Quod natura loco posuit) flammantibus vltro
 Sese præmonstrant radiis: meliore beati
 Cœlicolum dono: toto nil maius in orbe
 Ducunt: quam ignisflui cognoscere sidera cœli
 Illis inseruire para: vefania vulgi
 Nil te permoueat: tenet ignorantia stulta
 Illud semper: vt est studiis inimica probatis.
 Vnus sit pro mille tibi Gurt;ensis: amore
 Qui placido cunctas sollers complectitur artes
 Cardinei patris hæc bonitas: spes ampla manebit
 Sunt alii proceres cœlesti ab origine nati
 Sunt veræ sophiæ insignes melioribus acti
 Ecce viri studiis: qui teq; tuosq; labores
 Laudibus inmensis tollant: & dicere grates
 Sæpe volent: sic fama tua & sic gloria crescet
 Et si non vano stimulant precordia motu
 Musæ: nec pulsant fallacia sidera mentem
 Immortalis eris: celebri quoq; nomine notus.

Vale.

Decastichon Ioannis Coclaei Ad eundem.

Nescio quod Patriæ fatum fauet vsq̃ benignum:
 Polleat astrorum semper vt ingeniis.
 Vraniam credo radiis nos visere dextris
 Et facie nobis flectere Athlanta bonas.
 Hoc liquido ostendis studio Vernere salubri
 Quo in lucem profers: quæ latuere prius.
 Sic Gualtherus erat solari conscius orbi
 Sic Bilibaldus agit: cui Iouis acta patent.
 Perge precor: faueantq̃ tuis pia numina ceptis:
 Vt patriam illustres: oia sacra dabunt.

Ad librum. P. Chalybis Philotali exhortatio.

I liber: & domini Gurcensis limina pulsa:
 Nec dubita capiet te pia dextra viri.
 Nam te Vernerus Græco de fonte sacerdos
 Sustulit: & latium vertit in eloquium.
 Forte times stimulos: absurdaq̃ murmura vulgi.
 Define: sub iusto iudice tutus eris.
 Nam tibi iam cessit Graius: tibi cessit & Arabs
 Datq̃ reuertenti Hroma vetusta locum.
 Adde q̃ a tanto: docto quoq̃ principe tectus:
 Gratus in ora virum pergere rite potes.

Castigationes erratorum: qui ob festinationem aut incuriam librarioꝝ huic operi contigerunt. In priuilegio in primo versu: vbi scribit Hromanorū impator. Corrige. Electus Rro. impe. In versu. xxix. vbi scribit: quecūq̃. corrige quæcūq̃. In versu. xliiii. vbi scribit: impressor. cor. impressor. Circa finem priuilegii defūt hæc dictiōes: p regē p se. In ep̃la seu præfatiōe ad Cardinalē Gurcē. i. scda facie. In versu. q̃rto. v. f. erudite: cor. erudita. In tertia facie in ver. xli. v. f. Interptes: cor. interpretes. In q̃rta facie in ver. xxv. v. f. coordinationē: cor. coordinationū. In translatione. In cap. ii. versu. xxxv. v. f. sphære: corri. sphæræ. In cap. iv. ver. xi. v. f. qd. cor. quot. In cap. v. ver. viii. v. f. defastatiōes. corri. deuastatiōes. In ver. ix. vbi s. p̃scribunt: cor. præscribūt. In cap. vi. in ver. vi. v. f. nouissime: cor. nouissima. In cap. vii. ver. xviii. vbi scri. borialis: cor. borealis. In cap. ix. in versu. xliiii. v. f. diei ac noctisq̃: cor. diei noctisq̃. In versu. xxi. v. f. animalium: cor. animalia. In cap. x. in ver. viii. v. f. suppositi fuerunt: cor. supposuerunt. In ver. xii. v. f. sepe: cor. sæpe. In capitulo. xliiii. in versu. vi. vbi s. corura: cor. curura. In versu. xi. p corura. cor. curura. In ver. xliiii. vbi s. corura: cor. curura. In ca. xliiii. v. f. a Zabis cattigara. cor. a zabis ad cattigara. In ca. vlti. i. facie. iii. v. f. dimidii tertii: cor. dimidii & tertii
 In Paraphrasi. In proemio. in versu. vii. vbi scri. græcæ: cor. græce. In cap. i. in ver. viii. vbi scri. partilius: cor. partilis. In versu. xxvii. v. scri. prefecturæ: cor. præfecturarū. In argumento cap. i. vbi scri. que: cor. quæ. In cap. iii. in versu. xxx. v. f. vniuerse: cor. vniuersæ. In fine annota. iv. cap. iii. vbi scri. edam: cor. ædam. In annotatione sexta eiusdem cap. iii. In versu. xliiii. sumpto initio ab eo loco: vbi scribit. Nam graduū numerus &c. vsq̃ dum in versu. xx. scribit. Numerus igitur graduū minutoꝝ &c. corrige. Nam pro signis septentrionalibus circa frontem: vel pro signis austrinis: secundum crepidinem tabulæ recto scriptis ordine. Numerus ab vnitatem inchoans ad eiusdem tabulæ crepidinē: in. xxx. terminat. Atq̃ post hos numeros pro signis septentrionalibus in fronte: vel austrinis circa crepidinem retrograda scriptis serie. gradus. xxix. reciproce scribunt: quorū numerus ratio apud eiusdem tabulæ inchoans calcem: iuxta caput ipsius definit. Si quis igitur pro Zodiaci gradu aliquo declinationem ab æquinoctiali accipere velit: is in eam respiciat numerorū paginulam: cui signum adscribitur propositum habens gradum. Atq̃ accipiat graduum minorum & secundorum summam illam quæ ex aduerso eius ponitur gradus: cuius ab æquatore declinationē habere inuenireq̃ cupit. In primo quidem ordine graduum descendentiū: si propositum Zodiaci signū in capite: aut sub crepidine tabulæ recto scriptum inuenitur ordine. Aut sub altera graduū serie: si propositum signū iuxta frontem: aut ad calcem eiusdem tabulæ sub reciproco compertum extiterit ordine. Nūerus igitur graduū & reliq̃: vt in vigesimo versu eiusdem annotationis. vi. cap. iii. scribit.